

การระดมความคิดเห็น
กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

พลิกโฉมประเทศไทยสู่ เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน

ณ โรงแรมสุนิย์ แกรนด์ ไฮเต็ล เออนด์ คอนเวนชัน เซ็นเตอร์ จังหวัดอุบลราชธานี
วันศุกร์ที่ 2 เมษายน 2564

หัวข้อการนำเสนอ

01

02

03

ที่มาและความสำคัญ

- บทบาทและความสำคัญของแผนฯ 13
- กระบวนการจัดทำแผนฯ 13
- ประเด็นการระดมความเห็น

บริบทการพัฒนาประเทศ

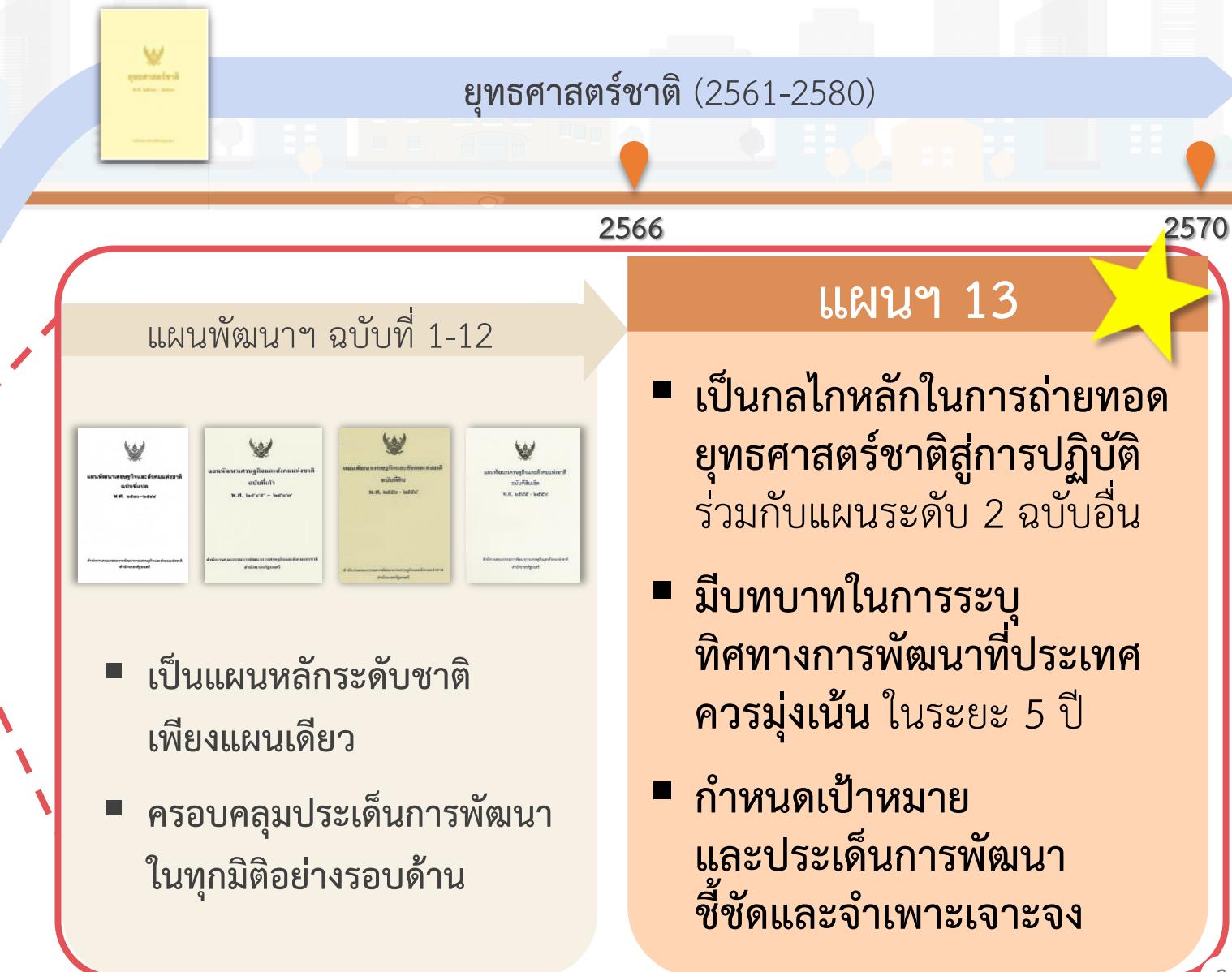
- แนวโน้มระดับโลก (Megatrends)
- ผลกระทบและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจากโควิด-19
- สถานะของประเทศไทยและผลกระทบแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง

กรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)

- โอกาสและความเสี่ยงของไทย ในระยะแผนฯ 13
- แนวคิดของกรอบแผนฯ 13
- พลิกโฉมประเทศไทยสู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน
- องค์ประกอบหลักเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายเศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน

บทบาทความสำคัญของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13

สศช. ยกร่าง
กรอบแผนพัฒนาฯ
ฉบับที่ 13

ระดมความคิดเห็น
กรอบแผนพัฒนาฯ
ฉบับที่ 13

สศช. ยกร่าง
แผนพัฒนาฯ
ฉบับที่ 13 ฉบับสมบูรณ์

เสนอคณะกรรมการ
ยุทธศาสตร์ชาติ/
คณะกรรมการ
ต่อรองรัฐมนตรี

เสนอรัฐสภา

มี.ค. – พ.ค. 64

มิ.ย. 64 – ม.ค. 65

ก.พ. – เม.ย. 65

พ.ค. – ก.ค. 65

สศช. จัดทำกรอบ
แผนพัฒนาฯ
ฉบับที่ 13 โดยการ
ศึกษาวิจัย และหารือกับ^{ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ}
และเสนอสถาพาพัฒนาฯ
ให้ความเห็นชอบ

สศช. นำกรอบ
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13
มาดำเนินกระบวนการ
รับฟังความคิดเห็น
ร่วมกับภาคส่วนต่างๆ
ทั่วประเทศ ภาคเอกชน
นักวิชาการ
ตามกระบวนการที่ได้รับ
ความเห็นชอบ

สศช. นำความเห็นที่ได้รับ^{มาปรับปรุงกรอบแผนฯ}
พร้อมทั้งยกร่าง
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13
ให้ชัดเจนและเหมาะสม^{บนพื้นฐานของการทำงาน}
ร่วมกันอย่างใกล้ชิด

สถาพาพัฒนาฯ เสนอ^{ร่างแผนพัฒนาฯ}
ต่อคณะกรรมการ
พิจารณาให้ความเห็นชอบ

หลังจากได้รับ^{ความเห็นชอบจาก}
คณะกรรมการ
ต่อรองรัฐมนตรี^{สถาพาพัฒนาฯ จะรายงาน}
(ร่าง) แผนพัฒนาฯ
ฉบับที่ 13 ให้รัฐสภาทราบ
เพื่อประกาศใช้ใน^{ราชกิจจานุเบกษาต่อไป}

การระดมความคิดเห็นต่อกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13: มี.ค. – พ.ค. 2564

เวทีระดมความคิดเห็น ในระดับภูมิภาค 18 กลุ่มจังหวัด

เวทีระดมความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม ในส่วนกลาง

- ภาคราชการ/รัฐวิสาหกิจ
- ภาคเอกชน
- นักวิชาการ/สถาบันการศึกษา
- เยาวชน
- ผู้สูงอายุ
- สื่อมวลชน

ช่องทางออนไลน์

www.nesdc.go.th

สภาพัฒน์

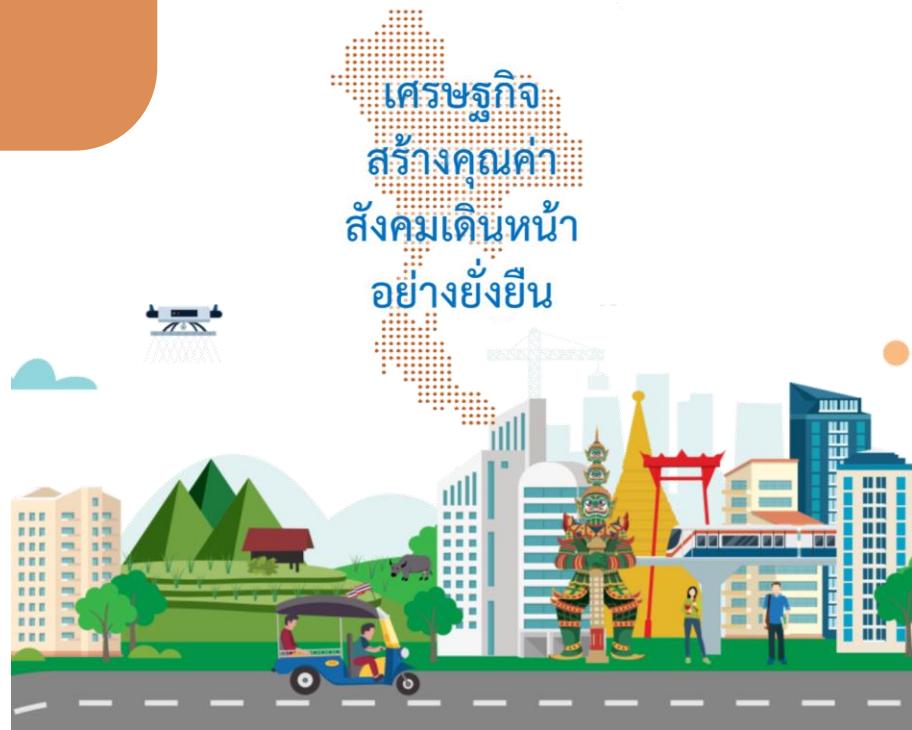
Plan13@nesdc.go.th

เป้าหมายการพัฒนาประเทศไทย

ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13
(พ.ศ. 2566 – 2570)

สิ่งที่ต้องทำ

เพื่อนำไปสู่เป้าหมายดังกล่าว

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับโลก (Global Megatrends)

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

- 4IR, Digital Transformation ที่ถูกเร่งด้วย COVID-19
- โอกาสในการยกระดับการพัฒนา แต่ยังเป็นความเสี่ยง ต่อการจ้างงาน, Digital Divide, และ Cyber Security

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร

- สัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง วัยแรงงานลดลง
- เศรษฐกิจผู้สูงอายุ การทำงานและสภาพสังคมรูปแบบใหม่

อนาคตของงาน

- งานบางประเภทหายไป และเกิดงานประเภทใหม่
- การจ้างงานที่มีใช้รูปแบบมาตรฐานเพิ่มสูงขึ้น

การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมทางสังคม

- คนเจนเนอเรชันวัยมีแนวโน้มย้ายถิ่นและย้ายงานสูงขึ้น
- ค่านิยมการดำรงชีวิตเปลี่ยนไป อาทิ การหันความสำคัญของ การศึกษามากขึ้น การไม่นิยมมีลูก

การขยายตัวของความเป็นเมือง

- ภายใน 30 ปี ประชากร 70% ของโลกจะอาศัยในเขตเมือง
- หลายเมืองทั่วโลกกำลังมุ่งสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City)

IOIO
IOIO

การดูแลรักษาสุขภาพและการรักษาพยาบาล

- การดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน สินค้าและบริการสุขภาพ
- การแพทย์ที่ทันสมัย เพิ่มความสามารถของระบบสาธารณสุข

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- มีแนวโน้มรุนแรง รวดเร็ว และผันผวนกว่าที่คาดการณ์ไว้
- ความเสี่ยงต่อภัยพิบัติและผลกระทบต่อระบบมนุษย์

ความพยายามระดับโลกในการลดปริมาณ การปล่อยก๊าซเรือนกระจก

- ความตกลงระหว่างประเทศเพื่อควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิโลก
- หลายประเทศตั้งเป้าหมายเพื่อมุ่งสู่ Net Zero Emissions

พลังงานหมุนเวียนและยานยนต์ไฟฟ้า

- พลังงานแสงอาทิตย์และลม มีต้นทุนลดต่ำลงอย่างรวดเร็ว
- หลายประเทศมีแผนที่จะรับงบประมาณจำนวนมากเพื่อเพลิงฟอสซิล

แนวโน้มเศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ

- ความตึงเครียดระหว่างมหาอำนาจตะวันตกและตะวันออก
- ความท้าทายในการกำหนดบทบาทความร่วมมือของไทย

ผลกระทบและแนวโน้มจากโควิด-19

ผลกระทบในระดับโลก

- GDP โลกปี 2563 หดตัว 4.3%
- อัตราการว่างงานเพิ่มขึ้น 6.5% และซ้ำโมงการทำงานลดลง
- การค้าและการเดินทางระหว่างประเทศลดตัวรุนแรง

ผลกระทบต่อประเทศไทย

- ไทยรับมือกับโควิด-19 ได้ดีเป็นอันดับ 4 ของโลก
- แต่ผลกระทบทางเศรษฐกิจรุนแรง เนื่องจากพึ่งพาการท่องเที่ยวและส่งออกในสัดส่วนสูง
 - GDP ติดลบ ปี 2563 หดตัว 6.1%
 - อัตราการว่างงานเพิ่มขึ้น เป็นประมาณ 1.90%
- ซ้ำโมงการทำงานลดลง โดยเฉพาะในแรงงานที่มีอายุน้อย และมีการศึกษาสูง

ผลกระทบต่อแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ

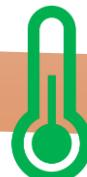
การเปลี่ยนแปลงสู่ยุคดิจิทัล
ถูกเร่งรัดให้เกิดในอัตราเร่ง

แรงกดดันต่อพฤษิกรรมสุขภาพ
มาตรฐานสุขอนามัย

ห่วงโซ่มูลค่าโลกสั้นลง
เชื่อมโยงในภูมิภาคมากขึ้น

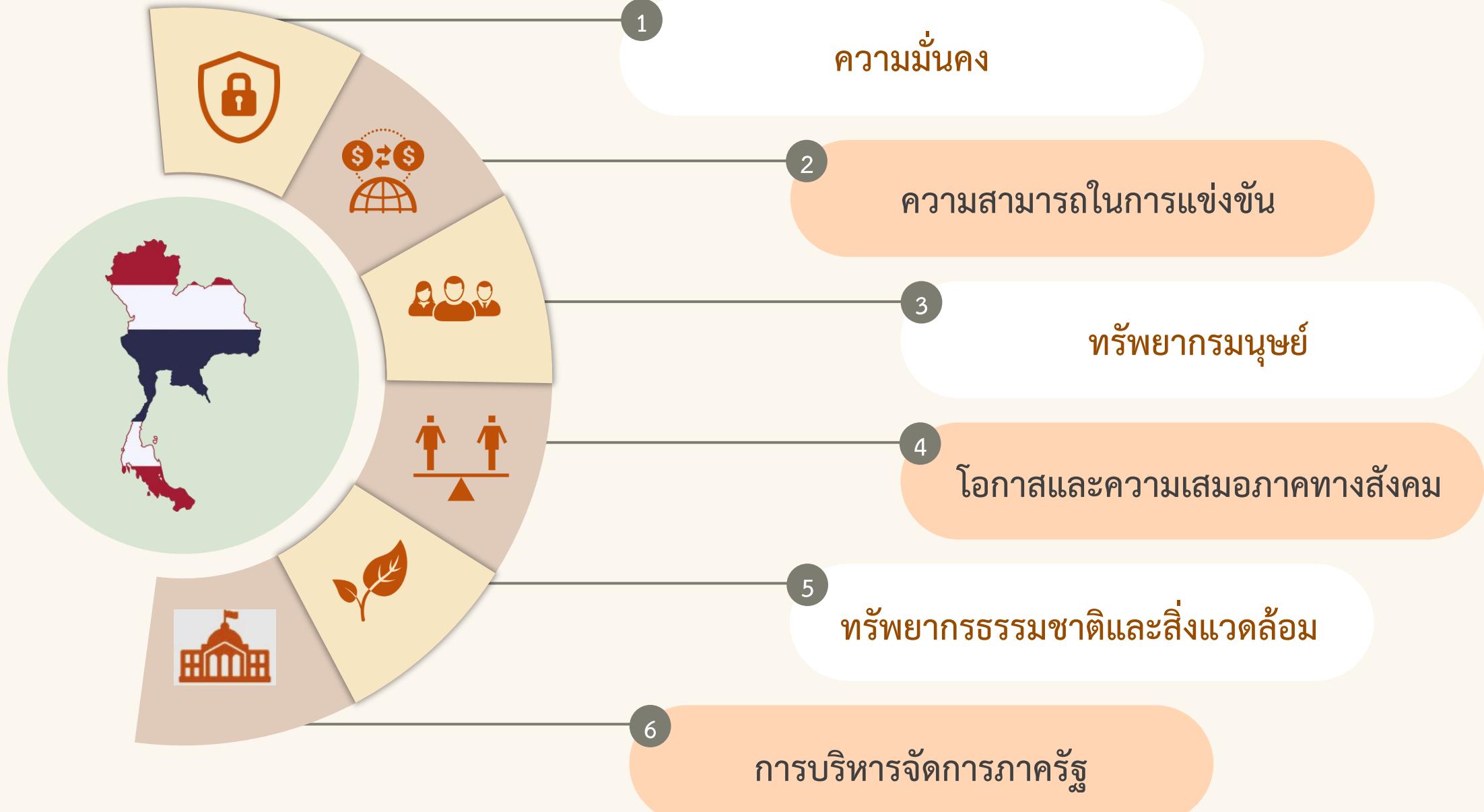
เป็นโอกาสให้ธุรกิจฟื้นฟู
แต่เพิ่มขยะพลาสติก/ขยะติดเชื้อ

1010
1010

แรงงานนอกระบบเพิ่มขึ้น

สถานะของประเทศและผลจากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง

1. ความมั่นคง

“ไทยมีระดับความมั่นคงปลอดภัยค่อนข้างต่ำ การโจมตีทางไซเบอร์และสารานวนภัยยังคงเป็นภัยคุกคามที่สำคัญ แต่ยังมีโอกาสในการดำเนินบทบาทเชิงรุกในการส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาค”

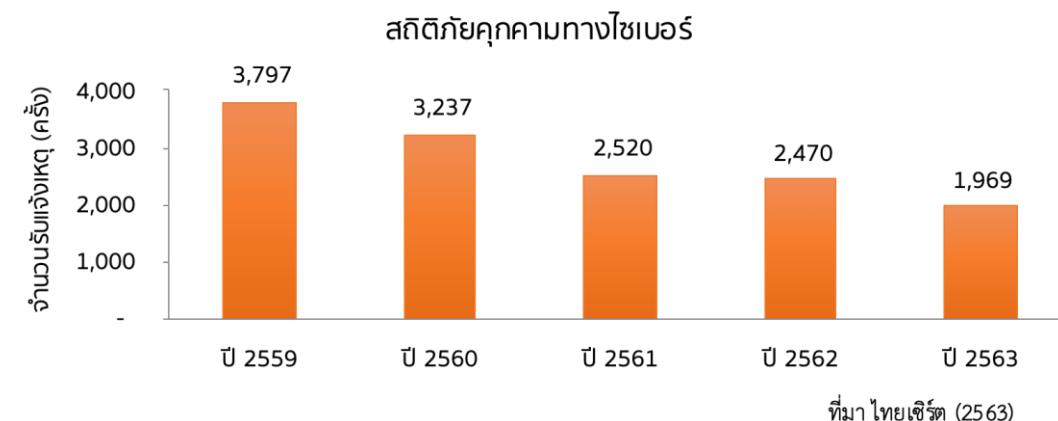
1 การรักษาความสงบในประเทศ

- ไทยมีระดับความมั่นคงและปลอดภัยค่อนข้างต่ำ โดยเปรียบเทียบกับประเทศอื่น
- ปัญหาความเชื่อมั่นในรัฐและความขัดแย้งทางความคิดในสังคม

2 การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง

- ภัยคุกคามทางไซเบอร์ของไทยมีแนวโน้มลดลง แต่ระดับการใช้เทคโนโลยีที่เพิ่มขึ้นอาจทำให้มีความเสี่ยงเพิ่มขึ้น
- ภัยธรรมชาติเป็นหนึ่งในภัยคุกคามทางความมั่นคงที่สำคัญ

3 การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงระดับนานาชาติ

- การพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีกับต่างชาติโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน
- ไทยแสดงบทบาทนำในการส่งเสริมเสถียรภาพทั่วในอาเซียนและเอเชีย

2. ความสามารถในการแข่งขัน: ประเด็นเชิงโครงสร้าง

- ทุนขยายตัวต่อ
- แรงงานมีแนวโน้มลดลง
- ผลิตภาพเพิ่มขึ้นซ้ำ จากการลงทุนใน R&D ที่ต่อ และการเติบโตที่ชะลอของผลิตภาพแรงงาน

ปัจจัยการผลิต

- อุตสาหกรรมและบริการมีมูลค่าเพิ่มต่อ
- 31.6% ของแรงงานอยู่ในภาคเกษตร แต่สร้างมูลค่าเพิ่มเพียง 6% ของ GDP

โครงสร้างภาคการผลิต

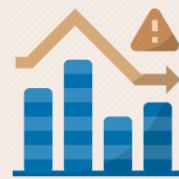

- เศรษฐกิจมีเสถียรภาพที่ดี
- สถานการณ์โควิด-19 ทำให้เศรษฐกิจไทยประสบบางขึ้น จากหนี้ครัวเรือน NPLs และหนี้สาธารณะที่เพิ่มสูงขึ้น

เสถียรภาพ

เศรษฐกิจไทยกำลังเผชิญกับข้อจำกัดในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ทำให้อาจไม่สามารถออกจาก การเป็นประเทศรายได้ปานกลาง ได้ตามระยะเวลาที่ตั้งเป้าไว้

อุปสงค์ภายใน

- ข้อจำกัดของอุปสงค์ภายในประเทศ
- ในระยะต่อไปต้องมุ่งเน้นการสร้าง มูลค่าเพิ่มให้สอดคล้องกับทิศทาง ของตลาดโลก

การจัดสรรผลประโยชน์

- SMEs มีความสำคัญเพิ่มขึ้น แต่ผลประโยชน์ยังกระจุกตัว ในธุรกิจขนาดใหญ่
- SMEs มีแนวโน้มเสียเปรียบเพิ่มขึ้น ด้วยข้อจำกัดในการเข้าถึง และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี

ภาคการเงิน

- ความก้าวหน้าด้านบริการ การเงินอิเล็กทรอนิกส์
- ครัวเรือนเข้าถึงบริการการเงิน ได้เพิ่มมากขึ้น หนี้อกระบบลดลง

2. ความสามารถในการแข่งขัน: ภาคการผลิตเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

ภาคการผลิตเดิมที่สำคัญ

การเกษตร

การท่องเที่ยว

อุตสาหกรรมชีวภาพ

อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

การแพทย์ครัวงจร

อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล

การคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์

อุตสาหกรรมความมั่นคง

- ผลิตภัณฑ์แรงงานต่างด้าว
- มีแรงงานสูงอายุในสัดส่วนสูง
- ความเสี่ยงจาก Climate Change และมาตรฐานความปลอดภัยที่เข้มงวด

- ก่อนโควิด-19
 - แนวโน้มเติบโตดี แต่ค่าใช้จ่ายขยายตัวต่ำ
 - แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งเสื่อมโทรมหลังโควิด-19
 - มือปืนส่วนเกิน
 - การแข่งขันด้านราคารถนั่งเรือขึ้น

- ต้นทุนเทคโนโลยียังอยู่ในระดับสูง
- มูลค่าการผลิตในตลาดโลกยังค่อนข้างต่ำ

- โรงพยาบาลได้มาตรฐาน JCI สูงเป็นอันดับที่ 4 ของโลก
- ปี 2560 ค่าใช้จ่ายการรักษาพยาบาลของชาวต่างชาติสูงเป็นอันดับที่ 5 ของโลก

- มีจุดแข็งในการผลิต HDD แต่เติบโตลดลงจากการเปลี่ยนผ่านเทคโนโลยีสู่ SSD
- มีบทบาทหลักเป็นเพียง OEM
- ในปี 2559 ธุรกิจซอฟต์แวร์มีมูลค่าการผลิตกว่า 5 หมื่นล้านบาท

- โลจิสติกส์: ปี 2562 ไทยอยู่ที่อันดับที่ 32 ของโลก และมีแนวโน้มดีขึ้น
- ยานยนต์สมัยใหม่: ปริมาณการผลิต ICE สูง แต่ยังขาดความพร้อมในการผลิต EV
- การบิน: ขาดแคลนผู้ประกอบการที่เชี่ยวชาญ

- การผลิตยุทธศาสตร์เชิงพาณิชย์ยังไม่สามารถแข่งขันกับประเทศไทยที่มีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศครบวงจรได้

หากไม่ปรับตัว มีความเสี่ยงที่จะสูญเสียความสามารถในการแข่งขันและส่งผลกระทบต่อความยั่งยืน

(1) การแพทย์ (2) ดิจิทัล (3) โลจิสติกส์ และ (4) ยานยนต์สมัยใหม่มีแนวโน้มเติบโตที่ดีในระยะแผนฯ 13 แต่ต้องเร่งสร้างความพร้อมโดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีและทักษะแรงงาน

3. ทรัพยากรมนุษย์

ดัชนีการพัฒนามนุษย์
(Human Development Index)

ผลคะแนนสอบ
PISA
ของเด็กไทย

อยู่ในระดับต่ำ^ๆ
และมีอันดับลดลงอย่างต่อเนื่อง

คุณภาพการศึกษาของไทย
อยู่ในระดับต่ำ เมื่อเทียบระดับนานาชาติ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของไทยมีแนวโน้มที่ดีขึ้น แต่ยัง **ประสบปัญหาเชิงคุณภาพ**
ทั้งด้านการศึกษาและทักษะแรงงาน ซึ่งจะยิ่งห่วงความรุนแรงมากขึ้น
เมื่อเผชิญกับแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงในระยะต่อไป

ปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อย
ในปี 2562
0.73 → 0.78

ดัชนีความสามารถในการแข่งขันระดับโลก
(Global Competitiveness Index)

ด้านทักษะ

อันดับรวม
2562-63

73

จาก 141 ประเทศ

6

จาก 10 ประเทศ

2561-62 2562-63

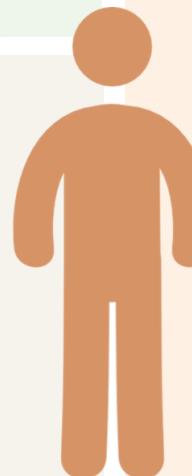
ชุดทักษะของผู้สำเร็จการศึกษา
(Skillsets of Graduates)

61 /140 → 79 /141

ทักษะดิจิทัลในกลุ่มประชากร
(Digital Skills among Pop.)

61 /140 → 66 /141

ไทยขาดแคลนทักษะแรงงาน ที่สอดคล้องกับความต้องการ
ของตลาดแรงงานและบริบทการเปลี่ยนแปลง

ประเด็นความท้าทายที่สำคัญ

- ความต้องการทักษะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
- การเรียนรู้ตลอดชีวิตมีความจำเป็นมากขึ้น
- ทักษะด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
- รวมถึง Soft Skills เป็นที่ต้องการมากยิ่งขึ้น
- ทักษะที่แทนได้ด้วยเทคโนโลยีมีความต้องการลดลง

- โอกาสในการยกระดับคุณภาพและขยาย
- โอกาสทางการศึกษา จากประชารวัยเรียน
- ที่ลดลงและความก้าวหน้าของเทคโนโลยี

- ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและทักษะ
- อาจเพิ่มสูงขึ้น
- สำหรับกลุ่มคนที่เข้าไม่ถึงเทคโนโลยี

4. โอกาสและความเสี่ยงทางสังคม

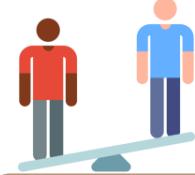
ความยากจน

สัดส่วนคนจนลดลงอย่างต่อเนื่อง
แต่คนจำนวนหนึ่งคงติดกับความยากจน
■ กลุ่มคนที่มีรายได้น้อยที่สุดมีโอกาสต่ำที่จะ
เลื่อนขึ้นมาอยู่ในกลุ่มที่มีรายได้สูงขึ้น

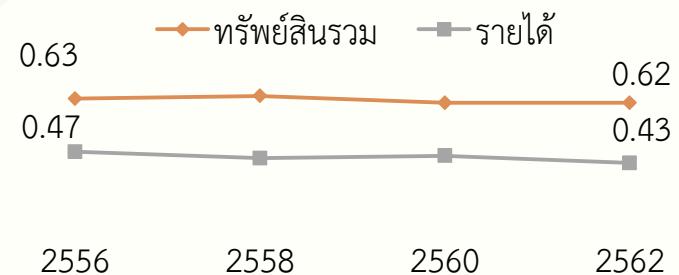
การขับสถานะของคนจนยิ่งเป็นไปได้ยาก
จากโควิด-19 อัตราการพึ่งพิงที่สูงขึ้น
และการเข้าไม่ถึงเทคโนโลยี

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและข้อมูลยังทำ
ให้มีโอกาสระบุคนจน ช่วยเหลือได้อย่างตรงจุด

ความเหลื่อมล้ำ

ไทยยังเผชิญความเหลื่อมล้ำในหลายมิติ

โควิด-19 ฉายภาพความ
เหลื่อมล้ำให้ชัดเจนยิ่งขึ้น
เนื่องจากกลุ่มประชากร
มีความสามารถในการ
รับมือกับวิกฤตต่ำกว่า

Digital Divide
โดยเฉพาะในด้าน
การศึกษาและ
การเข้าถึงสวัสดิการรัฐ

โอกาสสูงขึ้นของคนจนน้อยลง ความเหลื่อมล้ำ
เพิ่มสูงขึ้น ขณะที่ความคุ้มครองทางสังคมยังไม่เพียงพอ
และไม่เหมาะสมกับบริบทและรูปแบบการทำงานที่เปลี่ยนไป

ความคุ้มครองทางสังคม

ประสบปัญหาความเพียงพอ และความยั่งยืน

- เมืองครอบคลุมคนทุกช่วงวัย
แต่สิทธิประโยชน์ยังอยู่ในระดับต่ำ
- มีลักษณะ **แยกส่วน ขาดการบูรณาการ**
ส่งผลให้เกิดความขาดแคลนและซ้ำซ้อน
ในบางสิทธิประโยชน์/กลุ่มเป้าหมาย

สัดส่วนแรงงานอุตสาหกรรมสูง กว่า 50%
ของกำลังแรงงาน และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

5. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพ

- สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ค่อนข้างคงที่ เนื่องจาก มีการปลูกทดแทนป่าที่ถูกทำลาย
- ไฟป่าได้กลยุมมาเป็นสาเหตุการทำลายพื้นที่ป่า ที่รุนแรงกว่าการบุกรุก
- ไทยมีความหลากหลายทางชีวภาพมากเป็นอันดับที่ 15 ของโลก แต่จำนวนชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

มลพิษ

- ในปี 2562 ขยายชุมชน 22% ไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง กล้ายเป็นขยายตัวค้าง
- แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอาจทำให้ขยายอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มจำนวนขึ้น
- ฝุ่น PM 2.5 มีค่าเกินมาตรฐานทุกปี โดยเฉพาะในพื้นที่เมืองและเขตอุตสาหกรรม
- น้ำเสียชุมชนที่ไม่ได้รับการบำบัดมีปริมาณสูง

ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

- พื้นที่ป่าชายเลนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย
- แนวประการัง 80% มีสภาพเสียหายถึงเสียหายมาก จากอุณหภูมน้ำทะเลที่สูงขึ้นและการกระทำการของมนุษย์
- การกัดเซาะชายฝั่งได้รับการแก้ไขในหลายพื้นที่ แต่ Climate Change อาจทำให้สถานการณ์รุนแรงขึ้น
- ขยายในทะเลเพิ่มขึ้นปีละประมาณ 3 หมื่นตัน โดยตรวจพบไมโครพลาสติกในสัตว์ทะเลประมาณ 90%

ทรัพยากรน้ำ

- การขาดแคลนน้ำมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น โดยเฉพาะในภาคการเกษตร
- น้ำท่วมสร้างความเสียหายเป็นประจำทุกปี
- ความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้น และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นปัจจัยท้าทายสำคัญต่อการจัดการน้ำ

ก๊าซเรือนกระจก (GHGs)

- แนวโน้มปริมาณการปล่อย GHGs ของไทยยังคงเพิ่มขึ้น โดย 74% ของ GHGs ของไทย มาจากการใช้พลังงาน
- พลังงานหมุนเวียนและยานยนต์ไฟฟ้า เป็นโอกาสสำคัญของไทยในการลดก๊าซเรือนกระจก

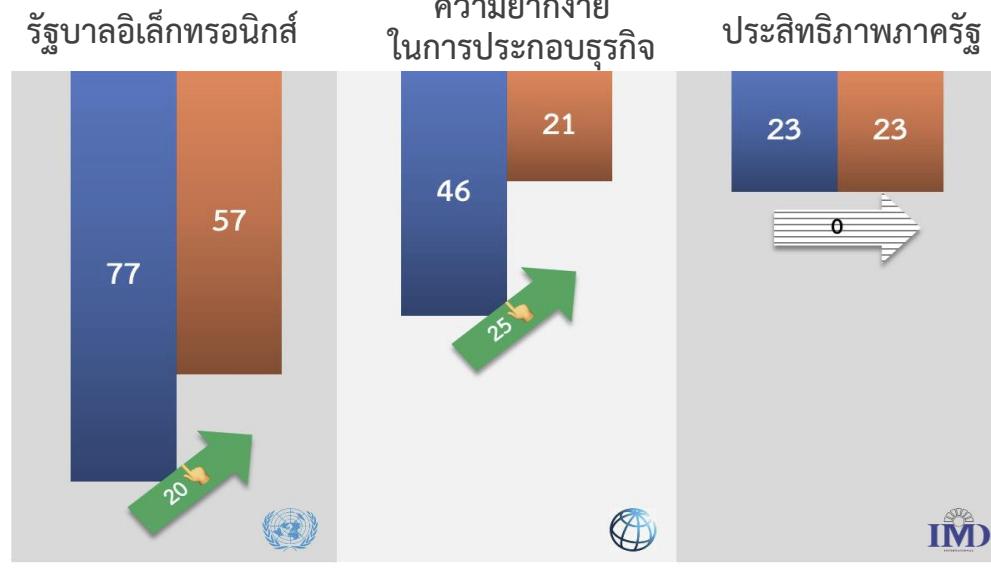
6. ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ภาครัฐมีความก้าวหน้าในการปรับปรุงระบบบริหารจัดการให้เป็นดิจิทัล แต่มีความท้าทายด้านการรักษาความยั่งยืนทางการคลัง การปรับปรุงกฎระเบียบให้ทันสมัย และการปรับโครงสร้างให้มีความยืดหยุ่น

การจัดอันดับของหน่วยงานระหว่างประเทศ

อันดับด้านการจัดการภาครัฐปรับตัวดีขึ้น

ที่มา: รวบรวมจาก UN, World Bank และ IMD (2563)

- ดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ อันดับที่ 57 จาก 193 ประเทศ
- ความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ อันดับที่ 21 จาก 189 ประเทศ
- ดัชนีประสิทธิภาพภาครัฐ อันดับที่ 23 จาก 63 ประเทศ

ประเด็นความท้าทายที่สำคัญ

- **ความคาดหวังที่สูงขึ้น** โดยเฉพาะความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ และการเปิดเผยข้อมูล
- **ความเสี่ยงด้านความยั่งยืนทางการคลัง** สัดส่วนรายจ่ายลงทุนต่ำกว่าเป้าหมายในกรอบความยั่งยืนทางการคลัง แต่ค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และความสามารถในการจัดเก็บรายได้อาจลดต่ำลง

- **กฎระเบียบมีความซ้ำซ้อนและล้าสมัย** ในปี 2562 มีกฎระเบียบที่ไม่จำเป็นถึง 85% คิดเป็นความสูญเสียกว่าแสนล้านบาท/ปี (0.8% ของ GDP)
- **ภาครัฐมีโครงสร้างขนาดใหญ่และไม่ยืดหยุ่น** ภาครัฐขยายตัวต่อเนื่อง ยกที่จะยกเลิกหรือควบรวมหน่วยงาน และยังคงบทบาทผู้ให้บริการ (Operator) ในสาขาที่ภาครัฐไม่สามารถให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการวิเคราะห์โอกาสและความเสี่ยง

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลง

Global Megatrends

IOIO
IOIO

โควิด-19

สถานะของประเทศ

ความมั่นคง

การแข่งขัน

มนุษย์

สังคม

สิ่งแวดล้อม

ภาครัฐ

โอกาส/ความเสี่ยงที่สำคัญ

โอกาส

ความเสี่ยง

โอกาสและความเสี่ยงที่สำคัญ

ความจำเป็นในการพลิกโฉมประเทศไทย

พลิกโฉม ประเทศไทย

ขัดข้อจำกัด
ที่บั่นทอน
ศักยภาพ
ความสามารถ
ของประเทศ

การใช้ประโยชน์
จากเทคโนโลยีดิจิทัล

ความเสียที่จะเกิด
Digital Divide

การรับมือกับ
Technological Disruption

สังคมสูงวัย

กำลังคนขาดทักษะ

ภาครัฐขาดประสิทธิภาพ

ภาคการผลิตขาดการพัฒนา
เทคโนโลยีและนวัตกรรม

สร้างโอกาส
และลดความเสี่ยง
จากเทคโนโลยี

ลดความเหลื่อมล้ำ
ทางเศรษฐกิจ
และสังคม

คนจนขาดโอกาส
ในการขยับสถานะ

ความเจริญกรุงตัว
ในกรุงเทพและปริมณฑล

ความไม่เป็นธรรม
ในการแข่งขันทางธุรกิจ

ลดผลกระทบ
ด้านสิ่งแวดล้อม
และ Climate Change

ปริมาณของเสียเกินกว่า
ความสามารถในการจัดการ

ทรัพยากรธรรมชาติ
และระบบนิเวศเสื่อมโทรม

ความเสี่ยงภัยธรรมชาติ

พลิกโฉมประเทศไทย สู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน

พลิกโฉมประเทศไทย สู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน

จากเศรษฐกิจฐานทรัพยากร

สู่ เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม
และองค์ความรู้

จากการผลิตและบริโภค[↑]
ที่ทำลายสิ่งแวดล้อม

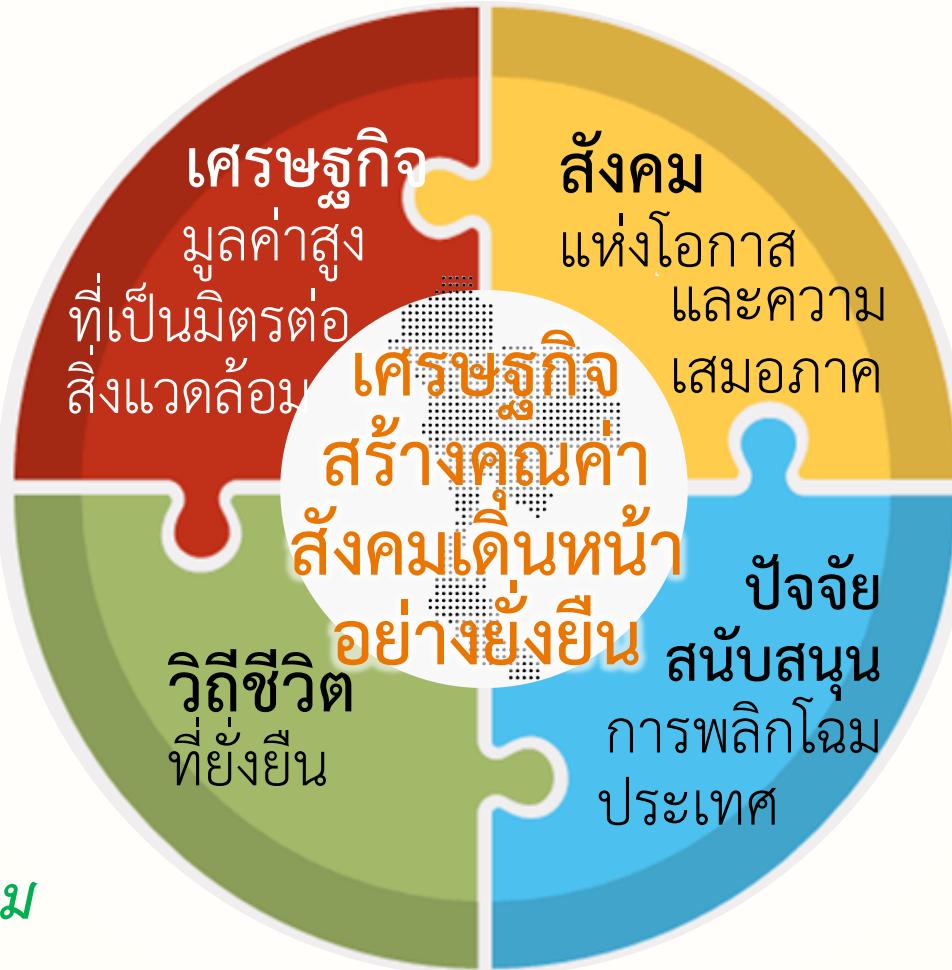
สู่ วิถีชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
และปลอดภัย

จากโอกาสที่จำกัดตัว

สู่ โอกาสสำหรับทุกกลุ่มคน
และทุกพื้นที่

จากกำลังคนหักหัปต์ฯ
และการรัฐล้าสมัย

สู่ กำลังคนและการรัฐ
สมรรถนะสูง

13 หมุดหมาย สู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน

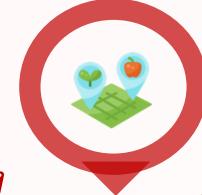

เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ปรับทิศทางของการผลิตเดิม

1

ไทยเป็นประเทศชั้นนำ ด้านสินค้าเกษตร และเกษตรแปลงปูมูลค่าสูง

- มีการปรับโครงสร้างให้มีผลิตภาพและผลตอบแทนสูง
- เกษตรกรเข้าถึงช่องทางการตลาดที่หลากหลาย
- มีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม อาทิ แหล่งน้ำ และระบบโลจิสติกส์
- เทคโนโลยีชีวภาพได้รับการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2

ไทยเป็นจุดหมาย ของการท่องเที่ยวที่เน้น คุณค่าและความยั่งยืน

- มีภาพลักษณ์ในฐานะจุดหมายการท่องเที่ยวเน้นคุณค่าและความยั่งยืน
- มีจุดเด่นด้านการท่องเที่ยวรูปแบบเฉพาะ กิจกรรม หลากหลาย เพื่อเดินดูนักเที่ยวเที่ยวคุณภาพ
- รายได้จากการท่องเที่ยวกระจายสู่เมืองรอง ชุมชน และผู้ประกอบการรายย่อย

3

ไทยเป็นฐานการผลิต ยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน

- มีการลงทุนพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และทักษะแรงงาน อย่างต่อเนื่อง
- ปริมาณการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าภายในประเทศเพิ่มขึ้น และมีสถานีอัดประจุไฟฟ้าที่เพียงพอและครอบคลุม
- มีมาตรการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบและแผนรองรับการเปลี่ยนผ่านที่ชัดเจน

4

ไทยเป็นศูนย์กลาง ทางการแพทย์ และสุขภาพมูลค่าสูง

- มีชื่อเสียงในการให้บริการทางการแพทย์ขั้นสูง โรคเฉพาะทาง บริการความงาม และการส่งเสริมสุขภาวะ
- ลงทุนวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีขั้นสูง
- ระบบสาธารณสุขมีคุณภาพ สามารถจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอและเหมาะสม ต่อผู้รับบริการจากทั่วไป และต่างประเทศ

5

ไทยเป็นประตูการค้า การลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค

- กฎระเบียบ กระบวนการนำเข้าส่งออก และข้อตกลงการค้าระหว่างประเทศ ส่งเสริมศักยภาพ เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ และสามารถลดต้นทุนโลจิสติกส์
- โครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงโครงข่ายเส้นทางคมนาคม ขนส่งในอาเซียนไว้อยู่ต่อ
- ผู้ประกอบการมีศักยภาพการแข่งขันในระดับสากล

6

ไทยเป็นฐานการผลิต อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ และบริการดิจิทัลของอาเซียน

- เทคโนโลยี ความรู้ และนวัตกรรม ทั้งซอฟต์แวร์และดิจิทัลคอนเทนต์ ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- มีโครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งเสริมการประกอบธุรกิจด้านดิจิทัล
- มีระบบเฝ้าระวังและป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ ประชาชนมีทักษะทางดิจิทัล

ส่งเสริมโอกาสทางเศรษฐกิจใหม่

ใช้เทคโนโลยี ข้อมูล และดิจิทัลแพลทฟอร์มเป็นเครื่องมือ

7 ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้

- การแข่งขันเปิดกว้างและเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำระหว่าง SMEs และธุรกิจขนาดใหญ่
- SMEs มีศักยภาพสูง สามารถพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
- SMEs มีบทบาทในการการส่งออก สามารถเข้ามายोงกับ GVCs
- วิสาหกิจเพื่อสังคมขยายตัว และวิสาหกิจชุมชนมีศักยภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม

8 ไทยมีพื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ ทันสมัย และน่าอยู่

- ความเหลื่อมล้ำเชิงพื้นที่ลดลง ทั้งในด้านเศรษฐกิจและบริการสาธารณสุข มีการพัฒนาเศรษฐกิจตามศักยภาพพื้นที่ และเข้มโยงระหว่างเมืองและชนบท
- พื้นที่เศรษฐกิจ/เมืองหลักมีโครงสร้างพื้นฐาน ที่รองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- อปท. ชุมชน ภาคเอกชนในพื้นที่ มีศักยภาพและบทบาทในการพัฒนาพื้นที่และเมือง

9 ไทยมีความยกระดับชั้นรุ่นลดลง และคนไทยทุกคน มีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

- คนจนข้ามรุ่นลดลง จากมาตรการช่วยเหลือแบบมุ่งเป้า และฐานข้อมูลที่สามารถระบุคนจนและปัญหา
- นโยบายการเงินการคลังและกฎหมายส่งเสริมการกระจายรายได้
- ทุกกลุ่มคนสามารถเข้าถึงดิจิทัลได้อย่างทั่วถึง
- เด็กยากจนสามารถเข้าถึงการศึกษา ในระดับที่สูงกว่าการศึกษาภาคบังคับ
- ความคุ้มครองทางสังคมเพียงพอ เหมาะสม

ใช้ระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพและเทคโนโลยีเพื่อจัดการกับปัญหาสิ่งแวดล้อม

10

ไทยมีเศรษฐกิจ
หมุนเวียนและ
สังคมคาร์บอนต่ำ

- ขยายและน้ำเสียได้รับการจัดการที่ถูกต้องและหมุนเวียน กลับไปใช้ประโยชน์มากขึ้น
- พลังงานหมุนเวียนเป็นแหล่งพลังงานหลัก สำหรับการผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย
- ผลิตภัณฑ์ที่มาจากการวัสดุเหลือใช้และปล่อยคาร์บอน ในปริมาณต่ำได้รับการสนับสนุน ทั้งในด้านการพัฒนา นวัตกรรมการผลิต และการจูงใจผู้บริโภค

11

ไทยสามารถปรับตัว
และลดความเสี่ยงจาก
ภัยธรรมชาติ

- พื้นที่ที่มีความเสี่ยงภัยสูงได้รับการจัดการให้มีความเสี่ยง ที่ลดลง
- ป่าและพื้นที่ชุมชนได้รับการอนุรักษ์
- ระบบการจัดการภัยในทุกระดับได้รับการปรับปรุง ให้มีประสิทธิภาพและศักยภาพที่สูงขึ้น
- เป้าหมายการลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและสภาพ ภูมิอากาศเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนพัฒนาพื้นที่
- ทุกภาคส่วนได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการ รับมือกับภัยธรรมชาติ

พัฒนาความสามารถในการรับมือกับภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กลไกการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มีประสิทธิภาพ

12

ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง
มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

- ระบบการศึกษา มีคุณภาพ สามารถพัฒนาทักษะสำคัญ และอี๊ดต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- สถาบันอุดมศึกษาปรับบทบาท ให้สามารถพัฒนาทุนมนุษย์ ในทุกช่วงวัย
- กลไกการพัฒนา ฝีมือ มีคุณภาพ ทันสมัย ได้มาตรฐาน
- นโยบายการจัดการกำลังคนภายใต้สังคมสูงวัย มีความชัดเจน และระบบฐานข้อมูลการจัดการกำลังคน มีประสิทธิภาพ
- สถาบันทางสังคม เอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

13

ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง

- ภาครัฐบูรณาการ เป็นเอกภาพ
- โครงสร้างภาครัฐ มีความยืดหยุ่น และมีความยั่งยืนทางการคลัง
- การบริหารงานภาครัฐ และการให้บริการสาธารณะ ปรับสู่รูปแบบ ดิจิทัล อย่างเต็มรูปแบบ
- กฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรการภาครัฐ ทันสมัย สนับสนุน การพลิกโฉมประเทศ
- ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วม ในการพัฒนา และติดตาม ตรวจสอบ การพัฒนาประเทศ

กลไกการบริหารจัดการภาครัฐ มีความทันสมัย

ประเด็นระดมความเห็นกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13

เศรษฐกิจ
สร้างคุณค่า⁺
สังคมเดินหน้า⁺
อย่างยั่งยืน⁺

ท่านเห็นด้วยกับอนาคตของประเทศไทยในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ที่มีเป้าหมายหลักเพื่อพลิกโฉมประเทศไทย ไปสู่ “เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน” หรือไม่? อย่างไร?

สศช. ได้เสนอ สิ่งที่ต้องทำเพื่อบรรลุเป้าหมายข้างต้นไว้ 4 องค์ประกอบ-13 หมวดหมาด ได้แก่

1. เศรษฐกิจมุ่ลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เกษตรมุ่ลค่าสูง, ห้องเที่ยวเชิงคุณค่า, ยานยนต์ไฟฟ้า,
การแพทย์ครบวงจร, ประตูการค้าและโลจิสติกส์, ดิจิทัล

2. สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค

SMEs, พื้นที่, ยกระดับข้ามรุ่นและความคุ้มครองทางสังคม

3. วิถีชีวิตที่ยั่งยืน

เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ, การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ

4. ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศไทย

กำลังคนสมรรถนะสูง, ภาครัฐสมรรถนะสูง

ท่านมีความเห็น หรือข้อเสนอแนะอย่างไร?

